

torsdag 4 januari 2024

Mölndals Naturskyddsförening
molndal@naturskyddsforeningen.se

Till: NEKTAB/Peter Waldeck
peter.waldeck@nektab.se

Yttrande angående ansökan om byggnation av två nya 145kV luftledningar mellan Råvekärr/Kikås - Lindome

Allmänt

I samrådsunderlag, från december 2023, presenterar Ellevio en förstärkning av 145kV regionnät till södra Göteborg via Mölndal till Kungsbacka. Berörda kommuners elbolag (Göteborg Energi och Mölndal Energi) har begärt en dubblering av möjligt effektuttag från Ellevios stationer i södra Göteborg. Mölndals Naturskyddsförening har inga synpunkter på prognos om framtida effektuttag i Göteborg och Mölndal. De av Ellevio föreslagna alternativen till regionnätets förstärkning och utbyggnad som berör Mölndals Stad har dock långtgående negativa konsekvenser för viktiga naturområden och ekosystem identifierade av både Länsstyrelsen i Västra Götaland och Mölndals Stad. Föreningen anser att förslagen får alltför stor negativ miljöpåverkan på Rambo-Mosse Naturreservat, bildat 2022-03-23, samt naturvärdesobjekt 106 i Mölndals Stads Naturvårdsplan från 2015. Föreslagna dragningar går också genom områden i Härryda kommun som ingår i ovan nämnda naturreservat och andra värdefulla biotoper i området mellan Hårssjön och Finnsjön.

Vi anser att Ellevio måste ta fram alternativa förslag till dragning som inte berör naturreservat eller områden med höga naturvärden. Befintliga ledningsgator bör i mesta möjliga mån nyttjas i förstärkningen.

Miljöpåverkan föreslagna dragningar

- 1) Kombination 1A-2A (via Råvekärr) över Kobacka
- 2) Kombination 1A-2B (via Balltorp) över Kobacka
- 3) Kombination 1A-2C (via Balltorp) över Kobacka + N Sjödal
- 4) Kombination 1A-2D (via Råvekärr) över Kobacka + N Sjödal
- 5) Kombination 1B-2C (via Balltorp) över N Sjödal
- 6) Kombination 1B-2D (via Råvekärr) över N Sjödal

Ingen av de föreslagna ledningsdragningarna är godtagbara ur ett miljö- och naturvårdsperspektiv då de inverkar kraftigt på högt klassade naturområden, inklusive naturskyddsreservatet Hårssjön - Rambo Mosse och vattenskyddsområden. De innebär också en fragmentering av landskapet och skogsmarken. Vi finner det besynnerligt att i den NVI som redovisas i underlaget har alla påverkade objekt klassats som 2 och 3 medan hela området är klassat som klass 1 av både Mölndals kommun och Länsstyrelsen i Västra Götaland. Absolut sämsta ledningsdragningar är alternativ 3) och 4) då dessa gör störst intrång i området och med möjlig påverkan på vattenskyddsområden.

Den NVI som är gjord synes ofullständig då den huvudsakligen tar upp områdets ornitologiska värden och enbart i begränsad omfattning belyser områdets botaniska värden, såsom kärlväxter, svampar och lavar. Det är till och med så att man försöker förmedla att nya kraftledningsgator är positivt för reservatet och kommer att gynna djur och växtliv. Det är visserligen riktigt att vissa arter kan gynnas av en sådan förändring i landskapet, men man kan inte bortse från att andra samtidigt missgynnas. Resonemanget haltar också eftersom de arter som skulle gynnas av dragningen (exempelvis nattskär, trädlärka, höstgentiana) redan har god naturlig tillgång till lämpliga habitat i reservatet. Skogslevande arter (exempelvis tjäder, talltita, tofsmes) förlorar däremot habitat. Totalt sett bidrar således en ledningsdragning i reservatet till biologisk utarmning då området är skyddsvärt pga av sin vildmarkskaraktär och inte som kulturmark där människans hävd har skapat naturvärden.

De skadeförebyggande åtgärder som beskrivs är skrivna alltför generellt och vagt för att vi skall övertygas om att de har någon reell inverkan. De liknar mer de rekommendationer som ges till t.ex. skogsägare vid föryngringsavverkning och som vi vet är otillräckliga för att skydda skogsekosystem.

Vi anser att Ellevio tillsammans med Vattenfall måste utreda ytterligare alternativ med fokus på minimerad inverkan, prioritera områden som redan påverkats av exploatering och där naturvärdena bedöms lägre. Mölndals Naturskyddsförening menar att argumenten för vårt bifogade förslag (Alternativ 3A+4A) är mycket starka då de förenar två allt överskuggande samhällsintressen, nämligen bevarande av biologisk mångfald med därmed sammanhängande klimatnytta och samhällets stigande behov av elförsörjning.

Mats Foss

Mölndals Naturskyddsförening
0702-301645

John Kindblom

Mölndals Naturskyddsförening
0706-585467

Förslag till alternativ dragning

Ett ur miljö och natursynpunkt mer acceptabelt alternativ är att

- 1) Nyttja befintlig ledninggata XL8 i så stor utsträckning som möjligt
- 2) Bygga en ny ledning från nytt ställverk Råvekärr öster om E6
- 3) Samla de nya ledningarna vid Kållereds Sportcenter för att sedan gemensamt dra ledningar via Tulebosjön till det nya ställverket.

Mer detaljer som vi benämner 3A och 4A

Alternativ 3A (röd) Kikås - Lindome Ställverk

Alternativ 4A (Lila) Råvekärr - Tulebo - Lindome Ställverk

Detta alternativ skall ge totalt sett ge mindre intrång i områden med höga naturvärden. Kortare ledningsdragning och en möjlighet att förstärka nätet i etapper genom att bygga ledning 4A först. Ledning 4A kommer dessutom att dras i anslutning till annan störande

verksamhet såsom E6, Västkustbanan samt framtida bangård för Västlänken.

Bilder från punkter i terrängen är med. Sträckning från Spårröd sydost till Tulebo Strandväg och vidare mot Lindome ställverk är den sträcka som mest berör kringboende. Det bör dock vara fullt möjligt att finna sträckningar där avstånd till bostad överstiger 60 meter (i enlighet med samrådsunderlagets "worst case" grafer för magnetfält.)

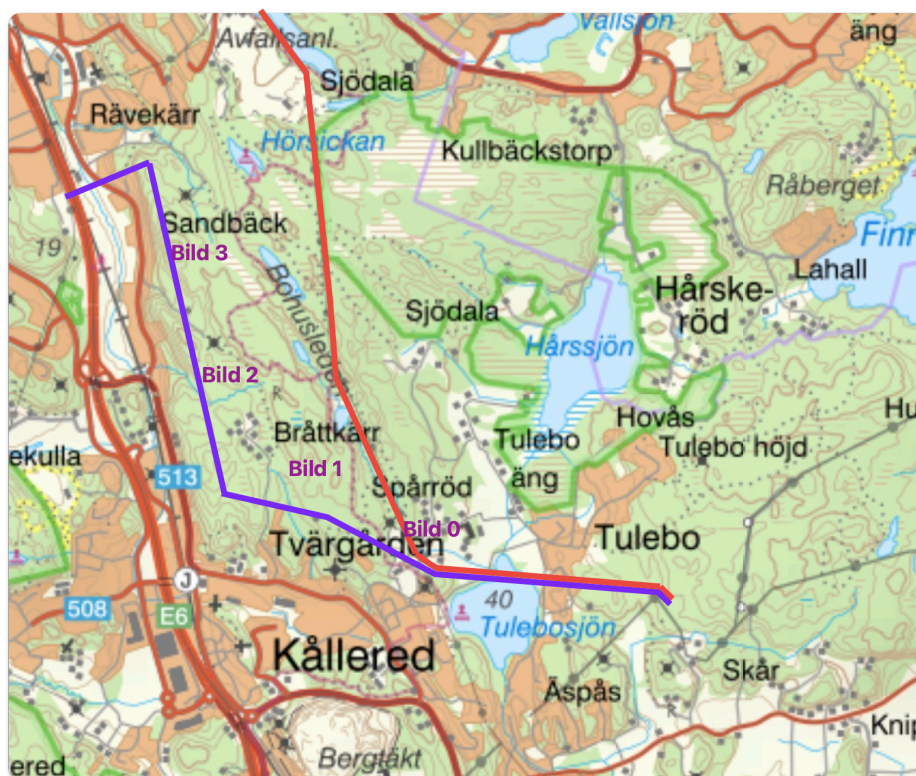

Bild 0

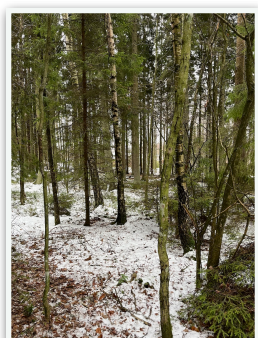

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Allmänt om området

Utdrag från Länsstyrelsen beskrivning av Hårssjön-Rambo mosse naturreservat
Flora och fauna Naturreservat och angränsande områden

Hårssjön-Rambo mosse ingår i programmet Tätortsnära natur och ligger i direkt anslutning till tätorter i Mölndals respektive Härryda kommuner. Hårssjön är av slättlandskarakär, vilket är ovanligt i regionen. I och omkring sjön är fågellivet rikt och sjön har stor betydelse som rast- och häckningslokal för många fågelarter, bl.a. brun kärrhök, morkulla, vattenrall och skäggdopping. Skogen runt sjön utgörs av gammal lövskog med gott om död ved och en intressant flora. Hårssjön har stort värde för friluftslivet, både som strövområde för närboende och som utflyktsmål för fågelskådare. Rambo mosse är en stor och öppen myr med botaniska värden, bl.a. är det en av få lokaler i Mölndals kommun för klockgentiana. Mossen används som studieobjekt av både skolor och Göteborgs universitet. Även kring mossen finns ett rikt fågelliv, bl.a. nattskär, mindre hackspett och duvhök. De oceaniskt påverkade hed-myr-brännekomplexen hyser livsmiljöer som är viktiga för grupper av grod- och kräldjur, t.ex. hasselsnok. Omgivningarna runt sjön och mossen består av lövskog, främst ek och björk, lövsumpskog och strandängar. I området finns ett par nyckelbiotoper samt objekt utpekade i lövskogsinventeringen.

Området består av en mosaik av magra skogar, hällmarker, ljunghedar och myrar. Området har en historia som öppen, betad och bränd hedmark som har fått växa igen under 1900-talet. Inga spår av skogsbruk finns i området och lövinslaget är stort. Naturvärdena är framförallt knutna till öppna till halvöppna myrar, hedar och hällmarkstallskogar. Det som främst motiverar att även dessa båda områden ska ingå i reservatsförslaget är den stora tätheten av nattskär. Hårssjön-Rambo mosse utgör ett regionalt mycket värdefullt kärnområde för nattskär, med en stabil population sedan en lång tid. Genom att införliva de nu föreslagna områdena i reservatsförslaget skyddas en större del av nattskärrornas livsmiljö. Förutom

nattskärror förekommer också hasselsnok, mindre hackspett, järpe och orre inom den föreslagna utökningen.

I ett så tätortsnära läge är Hårssjön-Rambo mosse ett ovanligt stort sammanhängande naturområde med vildmarkskaraktär. I det södra området finns en gammal kyrkväg och några stigar som kan ingå i ett ledsystem i reservatet.

Hårssjön fick sitt namn ändrat i beslut från Lantmäteriverket 2008-01-18. Det tidigare namnet var Hålsjön.